

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 250/08-10

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 12. augusta 2008 predbežne prerokoval sťažnosť S. H., N., zastúpeného advokátom JUDr. M. S., Č., pre namietané porušenie jeho základného práva na ochranu pred retroaktívnym postihom za trestný čin podľa čl. 50 ods. 6 Ústavy Slovenskej republiky trestným rozkazom Okresného súdu Žilina č. k. 3 T 48/2007-65 z 12. apríla 2007 v spojení s uznesením Okresného súdu Žilina sp. zn. 3 T 48/2007 z 9. mája 2007 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť S. H. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 12. februára 2008 doručená sťažnosť S. H., N. (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátom JUDr. M. S., Č., pre namietané porušenie jeho základného práva na ochranu pred retroaktívnym postihom za trestný čin podľa čl. 50 ods. 6 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) trestným rozkazom Okresného súdu Žilina (ďalej len „okresný súd“) č. k. 3 T 48/2007-65 z 12. apríla 2007 v spojení s uznesením okresného súdu sp. zn. 3 T 48/2007 z 9. mája 2007.

Sťažovateľ v sťažnosti uviedol, že trestným rozkazom okresného súdu č. k. 3 T 48/2007-65 z 12. apríla 2007 v spojení s uznesením tohto súdu sp. zn. 3 T 48/2007 z 9. mája 2007 bol uznaný vinným z trestného činu ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1 Trestného zákona a trestného činu výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a) Trestného zákona a bol mu uložený úhrný peňažný trest vo výmere 10 000 Sk s náhradným trestom odňatia slobody na 10 dní. Trestný rozkaz nadobudol právoplatnosť 28. apríla 2007.

V zákonom ustanovenej lehote podľa § 370 ods. 2 Trestného poriadku sťažovateľ podal Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) dovolanie vo svoj prospech z dôvodu, že trestný rozkaz okresného súdu č. k. 3 T 48/2007-65 z 12. apríla 2007 v spojení s uznesením tohto súdu sp. zn. 3 T 48/2007 z 9. mája 2007 je založený na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku.

Najvyšší súd uznesením sp. zn. 3 Tdo 51/2007 z 10. októbra 2007, ktoré bolo sťažovateľovi doručené 18. januára 2008, podľa § 382 písm. d) Trestného poriadku jeho odvolanie odmietol.

Sťažovateľ vidí v postupe okresného súdu porušenie svojho základného práva zaručeného čl. 50 ods. 6 ústavy, podľa ktorého sa trestnosť činu posudzuje a trest sa ukladá podľa zákona účinného v čase, keď bol spáchaný. Neskorší zákon sa použije, ak je to pre páchatel'a priaznivejšie.

Listom zo 17. mája 2007 sťažovateľ žiadal okresný súd o navrátenie lehoty na podanie odporu, pričom žiadosť len odfaxoval a nepripojil k nej opravný prostriedok. Pre toto jediné procesné pochybenie podľa sťažovateľ'a nie je možné iným spôsobom dosiahnuť ochranu jeho ústavného práva.

Sťažovateľ žiada, aby ústavný súd rozhodol, že:

„Okresný súd v Žiline trestným rozkazom Okresného súdu v Žiline 3 T 48/2007 zo dňa 12. 04. 2007 v spojení s uznesením Okresného súdu v Žiline 3 T 48/2007 zo dňa 09. 05. 2007 porušil základné právo S. H. podľa čl. 50 ods. 6 Ústavy Slovenskej republiky.

Trestný rozkaz Okresného súdu v Žiline 3 T 48/2007 zo dňa 12. 04. 2007 v spojení

s uznesením Okresného súdu v Žiline 3 T 48/2007 zo dňa 09. 05. 2007 zrušuje a vec vracia Okresnému súdu v Žiline na ďalšie konanie.

S. H. priznáva náhradu trov právneho zastúpenia v sume 7 939,- Sk (2 úkony po 3 176,- Sk - prevzatie a príprava, sťažnosť; 2 x režijný paušál po 190,- Sk, DPH 19 % t. j. 1 207,- Sk), ktorú je Okresný súd v Žiline povinný uhradiť jeho advokátovi JUDr. M. S. a to do jedného mesiaca od právoplatnosti tohto rozhodnutia.“

II.

Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Podľa čl. 50 ods. 6 ústavy trestnosť činu sa posudzuje a trest sa ukladá podľa zákona účinného v čase, keď bol čin spáchaný. Neskorší zákon sa použije, ak je to pre páchatel'a priaznivejšie.

Ústavný súd podľa ustanovenia § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v ustanovení § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov.

Takýmto predpisom je zákon o Trestnom konaní súdnom (Trestný poriadok), ktorý upravuje použitie riadnych opravných prostriedkov v trestnom konaní.

Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti ultima ratio inštitucionálny mechanizmus, ktorý nasleduje až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popieranie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu podľa zásad uvedených v § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde (III. ÚS 149/04).

V danom prípade to znamená, že sťažnosť možno ústavnému súdu podať spravidla iba vtedy, ak sťažovateľ ešte pred jej podaním vyčerpal všetky právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho práva poskytuje. V opačnom prípade je sťažnosť neprípustná.

Podľa doterajšej judikatúry ústavného súdu princíp subsidiarity právomoci ústavného súdu je ústavným príkazom pre každú osobu - fyzickú aj právnickú. Preto každý, kto namieta porušenie svojho základného práva, musí rešpektovať postupnosť tejto ochrany a predtým, ako podá sťažnosť ústavnému súdu, musí si uplatniť ochranu základných práv a slobôd na orgáne verejnej moci, ktorého právomoc predchádza právomoci ústavného súdu (IV. ÚS 128/04).

V danom prípade išlo o všeobecný súd.

Aj v prípade, ak by sťažovateľ uplatnil opravné prostriedky, treba zdôrazniť, že nepodal sťažnosť včas.

Podľa judikatúry ústavného súdu nemožno sťažnosť podľa čl. 127 ods. 1 ústavy považovať za časovo neobmedzený právny prostriedok ochrany základných práv alebo slobôd (III. ÚS 62/02, III. ÚS 254/04 a iné).

Jednou zo základných podmienok na prijatie sťažnosti na ďalšie konanie je jej podanie v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu do základných práv alebo slobôd sťažovateľa.

V danom prípade trestný rozkaz nadobudol právoplatnosť 28. apríla 2007 a sťažovateľ sa obrátil na ústavný súd 12. februára 2008, teda po uplynutí lehoty, ktorej zmeškanie nemožno odpustiť.

Vzhľadom na to, že ústavný súd sťažnosť odmietol, bolo bez právneho významu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľa.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 12. augusta 2008